

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЗБІРНИК ТЕЗ
МІЖВУЗІВСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
КУРСАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

“УПРАВЛІНСЬКІ, ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ
АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ”

10 КВІТНЯ 2013 РОКУ

Львів 2013

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ
ТА РОСІЙСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК ТЕЗ

*Міжвузівської
науково-практичної
конференції*

**УПРАВЛІНСЬКІ, ПРАВОВІ ТА
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
НАСЕЛЕННЯ ТА ТЕРИТОРІЙ**

Львів – 2013

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

канд. техн. наук **Рак Т.Є.** – головний редактор

канд техн. наук **Кошеленко В.В.**

канд. екон. наук **Мартин О.М.**

канд. техн. наук **Мірус О.Л.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

канд. техн. наук **Шелюх Ю.Є.**

канд. техн. наук **Юрим М.Ф.**

УДК 377:371.684

Т.Р. ЦАРУК

м. Львів, Україна, ЛДУБЖД

СПЕЦИФІКА РАДІОЗВЕРНЕННЯ ТА ОЗВУЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗАСОБІВ ЗВ'ЯЗКУ

Усне мовлення – найважливіша форма існування мови як засобу комунікації, воно функціонує в багатьох різновидах у всіх сферах нашого життя. Усне мовлення – це слухове сприймання певної інформації. У радіомовленні передача звукових програм по радіоканалу, тобто радіопередача також сприймається тільки на слух.

Радіомовлення – це передача програм для їх одночасного прийому великою кількістю слухачів, тобто аудиторія радіослухачів – гігантська і різноманітна за своїм складом. Будь-яке радіомовлення є найбільшим шматком інформаційного пирога, який одержує людина за день. Якщо взяти за 100 відсотків весь час, витрачений на сприйняття ЗМІ, то більше 60 відсотків часу людина слухає радіо в машині, удома, на роботі, у громадському транспорті. Перевага радіо в порівнянні з іншими ЗМІ в тому, що при його прослуховуванні людина може займатися й іншими справами. Аудиторія радіо велика, тому що радіопередачі часто використовуються як своєрідний фон, що не заважає роботі [1, 147-150].

Фоновість прослуховування радіо, погляд на нього як на своєрідну додаткову діяльність усталили принцип сприйняття аудіоінформації, який легко виразити так – слухати, та не чути.

Найчастіше про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій або профілактичні звернення до населення повідомляється саме через мережу провідного мовлення (через квартирні і зовнішні гучномовці), а також через місцеві радіомовні станції. Тому слід приділити окрему увагу таким аспектам радіомовлення, які зроблять його максимально ефективним для практичних потреб нашої галузі.

Масова усна інформаційна діяльність зародилася ще на світанку цивілізації. У період античності усна інформація (як протилежність до образотворчої) вже виокремилася у таких напрямках, як викрикування закликальників на ринках і ярмарках; заклики рознощиків, посередників та мандрівних ремісників із пропозицією послуг. Навіть у ті часи велике значення мали окремі елементи процесу усного інформування: смислове навантаження закликів і вигуків, їх лексичне значення, інтонація, тембр голосу, мелодичність звуку.

Уперше з метою пропаганди радіомовлення було застосовано у 1941 р. Інструкції Проводу ОУН наказували похідним групам насамперед “захоплювати радіостанції, надавати в перших днях беззастанно бойові заклики, маніфест до українського народу й народів поневолених Москвою, пропаганду націоналістичної програми, бойові марші, патріотичні пісні й деклямації, комунікати про успіхи революції й воєнні події. Радіонадачі (радіо матеріали) висилати на цих самих хвилях, що до того часу. Важніші справи й вістки надавати в тих самих годинах, що давніше й повторяти їх що дві-три години. З ма-

теріялами поступати так, як би радіостанція мала бути за кілька годин втрачена. (Може бути збомбардована). Не давати непотрібного, найліпше повторити те, що найважливіше" [4, 11]. Обласний референт пропаганди повинен був "уліпшувати програму радіопередач" [4, 16].

І зараз завдяки оперативності, а отже, простоті створення та розповсюдження інформаційних повідомлень радіо випереджає всі інші засоби масової комунікації. Проте часто не беруться до уваги, відповідно не опрацьовуються під час практичної підготовки фахівців, як нашого, так і журналістського профілю, деякі аспекти радіомовлення, які згодом створюють труднощі у підготовці та озвученні відповідних тематичних інформаційних блоків.

Оскільки інформаційне радіоповідомлення – це невеликий текст, оперативне повідомлення з елементами новизни про подію, факт чи явище, яке має важливе політичне значення, широкий загальний інтерес для більшості радіослухачів чи окремих груп, слід враховувати, як стверджують сучасні дослідники, його особливості, які мають адаптувати текст повідомлення офіційного характеру до максимально ефективного його сприйняття у слухачькій аудиторії. Дослідник В. Смирнов наголошує, що повідомлення потребує детальної перевірки інформації, об'єктивності, оперативності та актуальності. Воно розраховане на подачу нейтральною розмовною лексикою без перевантаження інформації цифрами та назвами. Інформаційне радіоповідомлення є одним з найпростіших жанрів [5, 9].

На думку П. Мірошниченка, однією з головних проблем сучасного інформаційного радіомовлення є психологічні бар'єри у сприйманні повідомлень, які будуються як нецікаві для слухача, а також проблема слухового сприйняття інформації [3, 261]. Дослідник відзначає такі способи покращення передачі інформаційних радіоповідомлень, як: уникання складних понять, незнайомих слів, надуживання термінами і професіоналізмами; використання живого мовлення, яке адаптує фахово зорієнтовані й відповідно словесно оформлені тематичні тексти до сприйняття цивільним населенням; правильне структурування й логічна послідовність частин тексту виступу [3, 262].

Можна знайти також інші поради й зауваження щодо тривалості, періодичності та інших аспектів радіомовлення. Усі вони розглядаються в контексті роботи радіожурналіста. Оскільки фахівці нашої галузі під час роботи змушені звертатися до різних засобів радіозв'язку, вони повинні навчитися практично застосовувати відповідні міждисциплінарні знання з метою удосконалення власної професійної діяльності та покращення взаємодії з цивільним населенням.

Література:

1. Богданов Е.Н., Зазькин В.Г. Психологические основы «паблик рилейшнз». 2-е изд./Е. Богданов, В. Зазькин. – СПб.: Питер, 2003. – 208 с. с. 147-150.
2. Ложникова О. Восприятие звукового сообщения аудиторией / <http://agroweb.unesco.kz>.
3. Мірошниченко П. Текст і фактура новинарного радіоповідомлення// Теле- та радіожурналістика. – 2010. – Вип.9 Ч.2. – С. 260-265.
4. Пропагандивні вказівки на передвоєнний час, на час війни й революції та на початкові дні державного будівництва [травень 1941 р.] – 20 с.

<i>М.Ю. Грицюк, Т.Р. Царук.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ НА ДОРОГАХ МІСТА ЛЬВОВА.....	64
<i>Т.Р. Царук.</i> СПЕЦИФІКА РАДІОЗВЕРНЕННЯ ТА ОЗВУЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗАСОБІВ ЗВ'ЯЗКУ.....	66
<i>М.Я. Чухно, О.В. Міллер.</i> ДОБРОВІЛЬНА СЛУЖБА ПОРЯТКУ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ.....	68
<i>І.І. Ярмоленко.</i> УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	70

Секція 2

Правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності

<i>С.А. Анісімов, А.В. Саміло.</i> РОЛЬ ПРАВОВОЇ РОБОТИ У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЛЮДИНИ ЯК СУБ'ЄКТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	72
<i>В.В. Брень, М.Я. Купчак.</i> НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСНОВОПОЛОЖНИХ ПРИНЦИПІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	74
<i>М.І. Валантир.</i> ПРАВОВА КОМУНІКАЦІЯ У БЕЗПЕЦІ СУСПІЛЬСТВА.....	76
<i>І.Д. Возняк, А.Ю. Нащинець-Наумова.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ.....	78
<i>А.П. Гавриць, М.Я. Купчак.</i> ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЛЮДИНИ ЯК СУБ'ЄКТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	80
<i>М.В. Гапон, О.Б. Горностай.</i> РОЛЬ ПРОФСПІЛОК В УКРАЇНІ.....	82
<i>М.В. Гапон.</i> ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ ЛЬВІВЩИНИ: ІСТОРИЧНИЙ ЗРІЗ.....	84
<i>Є.В. Дараган, А.І. Харчук.</i> ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В СФЕРІ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	86
<i>К.В. Дуда.</i> ПРОБЛЕМА МОВНОЇ СВІДОМОСТІ І СЬОГОДЕННЯ.....	88
<i>К.Л. Драч.</i> ГУМАНІСТИЧНА ЦІННІСТЬ «ПОВЧАННЯ ДІТЯМ» ВОЛОДИМИРА МОНОМАХА.....	90
<i>А.А. Задорожній, Р.С. Яковчук.</i> ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	93

В. Коломієць, А.І. Харчук. АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ.....	95
У. М. Крива. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ ЯК СУБ'ЄКТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	97
Ю.В. Колядінцев. РОЛЬ МОВИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА.....	99
А.С. Корніліч. «ПРАВДА РУСЬКА» ЯК ДЖЕРЕЛО ГУМАНІЗМУ ТА ПРАВОВОЇ ДУМКИ В УКРАЇНІ.....	101
А.П. Мельник. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПРИРОДНОЇ БЕЗПЕКИ.....	103
У.М. Муцин. СОЦІАЛЬНО - ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КОРУПЦІЙНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....	105
О.О. Ничипорук. ПРОБЛЕМА БЕЗПЕКИ І РОЗБУДОВИ МОВНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ.....	107
Т. С. Нестерук. ТИПИ ФОРМАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ У ПРАВОВІЙ КОМУНІКАЦІЇ.....	111
Ю.І. Тарадасва, А.М. Сундук. ЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ.....	114
І. В. Тимків, М.Я. Назірняк. РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ЛЮДИНИ ЯК СУБ'ЄКТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	116
К.С. Ткаченко, В.І. Слободяник. ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ ОСОБИСТОСТІ В ПСИХОЛОГІЇ ТА ПРАВОВІЙ НАУЦІ.....	119
В.І. Федік, О.Б. Горностаї. ПРАВА ЖІНОК НА ПРАЦЮ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	121
О.В. Чебан, М.Я. Купчак. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ТА РАДІАЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ТА ВАНТАЖІВ ПРИ ПЕРЕТИНІ МИТНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ.....	122
Я.Ф. Чолак, Д.В. Усов. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПОСИЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ЯКІСТЮ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ.....	125
Ю.А. Чумак, І.О. Рощина. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВСТАНОВЛЕНИХ ЗАКОНОДАВСТВОМ ВИМОГ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ.....	127
Ю.А. Чумак, Ю.Л. Юринець. ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	128